

indseet, at det slet ikke gaaer an, naar vi først selv have sagt og bestemt, at Grundloven her efter ikke skal gjælde for Andet end de særlige Anliggender, da at ville forlange, at den skal gjælde for noget af de fælles Anliggender. Altsaa følger det da i mine Tanker aldeles af sig selv, at hvis alle de saakaldte særlige Anliggender, paa Fattigvæsenet og de andre særlige Udgifter nær, som vi jo nok faae Lov til at beholde, gik over til at blive fælles, saa gjaldt Danmarks Riges Grundlov kun ene og alene for Fattigvæsenet og de øvrige særlige Anliggender. Herved faaer da § 2 som en Opreguelse af, hvad der herefter skal kaldes Kongerigets særlige Anliggender, en ganske anden Vigtighed for os, end vi maatte slutte af den liden Opmærksomhed, som Thinget i det Hele hidtil har skjænket den. Jeg skal imidlertid haabe, at Thinget dog nu vil skjænke den en anderledes Opmærksomhed, efterat Regjeringen, som jeg skal mene, har tvunget baade Thinget og hele Rigsdagen til det, har tvunget os, dertil ved den udtryffelige Erklæring, at alle de Sager, som ikke udtryffeligt ere erklærede for at være særlige Anliggender, skulle herefter være fælles, betragtes og behandles saaledes.

Jeg skal imidlertid dog anmærke, at uagtet Folkethinget og Rigsdagen idethale synes hidtil at have overseet Vigtigheden af denne Opreguelse af de særlige Anliggender, skjøndt der to Gange siges i dette Grundlovs Forslag, at dertil og dertil alene skal Grundlovens Gjældighed være indskrænket, er den dog ved en særdeles Udtalelse paa et enkelt Punkt nær paa det Stærkeste baade erkjendt og givet Eftertryk saavel fra Regjeringens som fra Rigsdagens Side. Medens nemlig hele denne Opreguelse af de særlige Anliggender langt fra har været Rigsdagens Bærk, langfra er bleven til ved dens Medvirkning, tværtimod er Regjeringens Bærk saaledes, som vi finde den strax i Begyndelsen af Anhanget til 5te Sessions Rigsdagsstibende, netop ordlydende det samme paa een Undtagelse nær, og det er, som man veed, den Undtagelse, hvad der skal staae eller ikke staae i denne Paragraph, om Udlevering af Folk og Heste til Hær og Flaade. Hvad der om denne

Udlevering skal nævnes her som et særligt Anliggende, see herom førtes, som vi alle vide, en meget stærk og heftig Strid mellem Regjering og Rigsdag, en Strid, der endogsaa gik saavidt, at den foranledigede Regjeringen til at tage det allerede eengang vedtagne Forslag tilbage, saaledes, at hvem der, som jeg, ikke er stiv i Formspørgsmaal, og det er jeg er langtfra at være, ikke engang ret kan begribe, jeg kan idetmindste ikke ret begribe det, naar Talen er om det Formelle og det Formelige, at virkelig det Udskift til denne Paragraph, som blev antaget i 5te Sektion, taget tilbage i 6te Sessions 1ste Samling og atter vedtaget i 6te Sessions 2den Samling, formeligt og formelt for dem er Gæt og det Samme. Naar nu altsaa Vigtigheden af denne Opreguelse i § 2 i Principet bestandig er erklæret og bevist baade fra Regjeringens og Rigsdagens Side, saa mener jeg dog, at vi nu maae skjænke den særdeles Opmærksomhed og maae da vistnok finde, at denne Opreguelse af Kongerigets særlige Anliggender enten maa kaldes meget skjodesløs eller meget mislig; thi ved Hjælp af den vil der fra de særlige Anliggender, naar det skal tages indskrænket, hvad der udtryffeligt er nævnt, udesluffes, hvad der nødvendigviis maa have den højeste Priis for os, og især ligge os paa Hjerte at bevare, og det er jo kun en daarlige Trøst, at, naar der opkommer Tvist om, enten et Anliggende er særligt eller fælles, det da skal afgjøres, ikke af den danske Rigsdag, men af Geheime-Statsraadet. Hvad der nu især gjør denne Opreguelse meget mistænkelig, er ikke blot det, at den stammer fra et Ministerium, der som det Ørstedste jo aabenlyst havde erklæret Danmarks Riges Grundlov og vor fri Forsatning Krig, men ogsaa det, at den paa et Haar ligner et Krigspuds, efterdi vi finde, at der er meget navnligt anført, hvorman man kan tvivle, ja forudsee, at der aldrig vil opstaae Tvist, saasom: Fattigvæsenet, Sundhedsvæsenet, Friksjorsels og Landvæsenssager, det kongelige Theater, det kongelige Capel, medens derimod mange Sager, hvorman man maa forudsee og vente megen Tvist, s. Gr. Rigsdagsagen i hele dens store og vigtige Omfang, eller de Sager, som an-